

FASIZEM ODGOVOREN ZA ATENTAT NA HUMBERTA

NITTI, BROUCKERE IN SALVEMINI SO POJASNILI NEZNOSNE RAZMERE, KI VLADAJO V FAŠISTIČNI ITALIJI

Mussolini skuša dobiti prijateljstvo Nemčije, obenem pa dreza v Jugoslavijo, ki je velika prijateljica Francozov. — Pričevanje belgijskega senatorja in italijanskega profesorja Salveminija. Fašizem je v odločnem nasprotju z italijansko ustavo.

BRUSELJ, Belgija, 26. septembra. — Tukaj se vrši proces proti Fernandu de Rosa, ki je lani meseca oktobra vprizoril atentat na italijanskega prestolonaslednika Humberta. Kot znano, se je atentat izjalovil.

Državno pravdnštvo zahteva za atentatorja najstrožjo kazen, dočim so se zavzeli zanj možje svetovnega slovesa, kot so naprimer bivši italijanski ministrski predsednik Nitti, belgijski socijalistični senator Louis de Brouckere in slavni italijanski zgodovinar Salvemini. (Nitti in Salvemini sta pobegnila v Francijo oziroma v Belgijo, da se izogneta fašističnemu nasilju.)

In tako se je zgodilo, da je bil na zatožni klopi pravzaprav fašizem, ne pa mladi atentator.

Senator Brouckere je izjavil, da predstavlja fašizem največjo nevarnost za evropski mir.

Mussolini išče zadnji čas zaslombe pri Nemčiji, dočim neprestano dreza v Jugoslavijo, ki je velika prijateljica francoskega naroda.

Bivši italijanski ministrski predsednik Francesco Nitti je rekel:

— Gospodarski položaj Italije je grozen. Vzdrževanje javne varnosti stane štirikrat toliko kot v Franciji. Nasprotniki fašizma ne dobe dovoljenja, da bi se podali v inozemstvo. V Italiji se ne morejo preživljati, ker jih nihče ne vzame v službo. Z obtožencem sem se seznanil v Parizu ter ga smatral za dostojnega, odkritosrčnega in poštenega človeka.

Slavni italijanski zgodovinar profesor Salvemini je opisal strahovite zločine, ki jih ima na vesti Mussolinijeva vlada ter ironično pripomnil:

— Iz Italije sem odšel, ker sem profesor moderne zgodovine in kot tak nisem imel v Italiji nobenega dela.

V istem zmislu so pričali tudi Tarchiani, bivši uradni znanec lista "Corriere della Sera", socijalistični voditelj Turati in letalec Rossetti.

Slavni belgijski jurist Passelle je odvrnil na sodnikovo vprašanje, če je princ odgovoren za fašizem, takole: — Fašizem je proti ustavi, glede katere je italijanski kralj prisegel, da jo bo vzdržal.

REPUBLIKANSKA KONVENCIJA V DRŽ. NEW YORK

Bivši zvezni pravdnik Tuttle nominiran. — Tako Butler kot Wadsworth sta ponudila mokrski planki.

ALBANY, N. Y., 26. septembra. — Sile, ki zahtevajo mokrsko planko, ki prekliče osemnajstega amandamenta so prevzele kontrolo nad republikansko narodno konvencijo, ki je pričela včeraj zborovati. Niti enega suhača ni bilo, ki bi nasprotoval govornikom, ki so se zavzeli za mokrsko stališče.

Prejtnji senator Wadsworth in predsednik Butler s Columbia vseučilišča, sta bila glavna govornika na republikanski konvenciji za preklíc osemnajstega amandamenta.

Planka dr. Butlerja, člana komiteja se glasi:

— Dokler bo osemnajsti amandament pravomočen, ga moramo ubogati. Zahtevamo pa čimprejšnjo preklíc osemnajstega amandamenta, da se vrne posameznim državam pravico in odgovornost, da se pečajo s problemi trgovine s pijačo, kot zahteva ter vzdržuje javno mnenje v teh državah.

— Po preklíc osemnajstega amandamenta objavlja republikanska stranka sprejem takih odredb za kontrolo trgovine s pijačo v državi, da se bo pospešilo splošno treznost, uspešno odpravilo salone, ter se spravilo trgovino s pijačami pod popolno javno nadzorstvo ter kontrolo.

Planka Mr. Wadswortha se glasi:

— Zahtevamo preklíc osemnajstega amandamenta. Ker pa hočemo, da ima narod v različnih državah svojo nepobitno pravico, da odloči o tem vprašanju, zahtevamo, naj se preklíc amandamenta predloži narodu posameznim državam, kot določeno v členu 5. zvezne ustave.

Zahtevamo sprejem takih zveznih postav pod klavzulo meddržavne trgovine, da se bo zaščitilo vsako suho državo proti uvozu opojnih pijač.

Do preklíc osemnajstega amandamenta pa priporočamo vpoštevanje obstoječih postav.

Governerskim kandidatom je bil nominiran bivši zvezni pravdnik Tuttle.

KONFERENCA DRUGO LETO

To je objubil predsednik razorožitvene konference v Ženevi. Bernstroff je bičal nedelavnost konference.

ŽENEVA, Švica, 26. septembra. — Vehementna in včasih nestrpna demonstracija za pospešenje dela splošnega razoroževalnega programa, se je završila včeraj zvečer pred Ligo narodov.

Demonstracija se je razvila iz objube predsednika Loudona, da se bo sestala komisija dne 3. novembra, da uravnava vse potrebno, da se očisti pot splošni razorožitveni konferenci, ki se bo začela prihodnje leto.

Nemški zastopnik grof Bernstorff je ostro bičal delo komisije, ki ni storila prav ničesar.

Zastopnik Anglije, Viscount Cecil pa je poudaril navzoče k potrpežljivosti.

DRUGAČNA IMENA ZA SUHAŠKI ŠTAB

Načelnik Woodcock je rekel, da bo priporočil izpremembo. — Agenti bodo imenovani zana-prej "preiskovalci".

Amos Woodcock, novi načelnik urada za izvedenje prohibicije, je obiskal državo New York ter je bil tudi v Trentonu, v Newarku ter v Atlantic City.

V Newarku je imel Woodcock nagovor, v katerem je rekel, da so za vedno končani dnevi "pijanih in surovih prohibicijskih agentov".

On hoče imeti inteligentne preiskovalne uradnike. V zvezi s tem je objavil, naj se izpremeni naslov prohibicijskih agentov.

V bodoče naj se imenuje agente "preiskovalci".

V Trentonu je imel Woodcock konferenco z zveznim pravdnikom Formanom in pozneje je objavil, da bo uvedel postopanje za zatvorjenje dveh pivovarj v Elizabethu.

Woodcock je zanikal, da namerava koncentrirati svoje sile v državi New Jersey.

Menil je, da ima za to premalo ljudi.

Vprašan, če je država New Jersey najbolj mokra država v Uniji, je rekel, da niso razmere v New Jersey posebno rožnate.

James M. Shields, superintendent Antisalskne lige za New Jersey, je objavil včeraj zvečer v Newarku, da bo napel vse sile, da organizira temperenčnike države za skupno akcijo.

Prihodnjo sredo se bo vršila v metodistiški cerkvi v Newarku konferenca, na kateri bodo zastopani vsi deli države.

Ravnatelj Woodcock je dal konferenci svoj "blagoslov".

ČEHI NADALJUJEJO Z DEMONSTRACIJAMI

Vsa praška policijska sila, ojačena z oklopnimi avtomobili, je bila mobilizirana, da napravi konec motenjem miru, ki so se obračali proti predstavam nemških zvočnih filmov.

Kakih 20,000 ljudi je po ulicah starega mesta protestiralo.

Lastniki gledišč so sklenili popolnoma odpraviti nemške zvočne filme.

Več policistov je bilo ranjenih pri spopadih z demonstranti, in štiri najst ljudi je bilo aretiranih.

Proti petim so bile dvignjene obtožbe.

V parlamentu je prišlo radi spopadov do prerekanj med češkimi in nemškimi poslanci.

"MOKRI" REPUBLIKANCI IMAJO PREDNOST

ALBANY, N. Y., 25. septembra. — Danes je bila tukaj otvorjena republikanska državna konvencija. Glavni govornik je bil državni tajnik Stimson, ki je na vse pretege hvalil predsednika Hooverja in njegovo administracijo.

Danes je bilo rečno, da bo nominiran za governerskega kandidata zvezni pravdnik Tuttle ter da bo konvencija sprejela "moker" program.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

PROCES PROTI ATENTATORJU

Mladi italijanski dijak procesiran v Bruselju. Skušal je umoriti italijanskega prestolonaslednika Umberta.

BRUSELJ, Belgija, 26. septembra. Fernando de Rosa, mlad italijanski dijak, stoji pred sodiščem. Obdolžili so ga, da je skušal lani usmrtiti italijanskega prestolonaslednika, ki se je mudil v Bruselju.

Proces je vzbudil veliko zanimanje, ker so zvezane z njim politične zadeve.

Obtoženi trdi, da je bil njegov poskus protest proti fašizmu. Le sovrastvo do fašizma je napotilo atentatorja, da se je sklenil osvetiti nad italijanskim princem.

Današnja razprava je prinesla obrazložitev obtožbe od strani državnega pravdnika ter strastno izjavo obtoženca, da ga je vedno bolj rastoče sovrastvo do fašizma dovelo do poskušene atentata.

Obramba bo najbrž skušala dokazati, da Rosa ni imel namena usmrti princa s prvim strelom. Hotel je baje le pregnati ljudsko množico.

Iz danes preloženega dokazilnega materiala je bilo razvidno, da bi ne mogel zadeti princa niti drugi strel, če bi bil oddan, ker je držal napadalec roko previsoko, da bi ga mogel zadeti.

Morilni poskus je bil vprizorjen, ko je položil Umberto venec na grob belgijskega nepoznanega vojaka.

6 LET JE STAR PA JE ŽE MOŽ

Mestne šolske oblasti ga nočejo sprejeti v najnižji razred, ker je prevelik.

TOLEDO, O., 25. septembra. — Kaj je mogoče storiti s šestletnim fantom, ki ima že brke, kadi cigarete, ima močan bas ter vrši vsakovrstna dela?

S tem vprašanjem se pečajo šolske oblasti v Toledo in seveda tudi njegovi starši.

Mladcu je ime Clarence Kehr.

Visok je pet čevljev in pet palcev ter tehta 84 funtov. V duševnem oru je preko svojih let. Zdravniki so mnenja, da je njegova hitra rast posledica gotovih žlez.

Starši fanta so odredili vse potrebno, da se podajo v Columbus, kjer ga bodo predstavili šolskim oblastim.

Šolske oblasti v Toledo nočejo sprejeti fanta v najnižji razred, ker se boje, da bi ne pohljušal drugih otrok.

ČANG ŠČITI CARINSKO SLUŽBO

ŠANGHAJ, Kitajska, 26. septembra. — North China News je priobčil danes pogovor, katerega je imel poročevalec lista z governierjem Čang Hsue Liangom, kojega čete so zasedle Peking in Tientsin.

Čang je izjavil, da je sklenil obdržati carinsko službo nepokvarjeno, ker je to edino jamstvo za inozemske lastnike obveznic in za varstvo severne Kitajske neobhodno potrebno.

TIENSIN, Kitajska, 26. septembra. — Z ozirom na izjavo Čanga, da je carinska služba nedotakljiva, je vzbudila veliko zanimanje vest, da je Lenox Simpson, katerega je nastavila severna kolacija, odpotoval v Mukden, na povabilo Čanga.

Ku Sue Čung, poveljnik mandžurskih čet, je dospel danes v Tientsin ter se bo pozneje podal v Peking.

AVSTRIJA SE JE IZNEBILA DR. SCHOBERA

Stranka krščanskih socijalistov je stromoglavila zveznega kancelarja. Vaugin je dobil naloge, naj sestavi nov kabinet.

DUNAJ, Avstrija, 26. septembra. Kabinet Schoberja je včeraj odstopil. S tem je bil zadan Avstriji težak udarec.

Povsod po deželi so mnenja, da se je stranka krščanskih socijalistov poslužila ničevega vzroka, da stromoglavila dr. Schoberja in da je bila s tem prizadeta deželi velika gospodarska izguba. Gospodarska sanacija dežele, katero je skušal dr. Schober izvesti z dohodki posojila v inozemstvu, je bila uničena vsled njegovega odstopa.

Višek spora med Schoberjem in njegovimi ministrskimi tovariši je bil dosežen včeraj, ko se je vršila posebna seja kabineta.

Do včeraj zvečer so se še vedno upali, da bo mogoče ohraniti dosedanj kabineto v uradu, a konec je prišel, ko je vložil en klerikalni minister za drugim svojo resignacijo.

V velikem uradnem poslopu na Ballhaus-trgu se je glasilo, da bo predsednik avstrijske republike, Miklas naprosil prejšnjega kancelarja, naj vodi naprej posle, dokler ne bo sestavil nov kanceler Vaugin, novega ministrstva.

Kabinetna kriza se je razvila iz tega, ker je Vaugin podpiral imenovanje dr. Strassele, za ravnatelj avstrijskih državnih železnic, dočim je bil dr. Schober proti temu.

Prišlo je do preizkušnje sil med Schoberjem in Vauginom in Vaugin je zmagal.

STARI TUREK MOČNO POBIT

Turek Zaro aga, ki pravi, da je star 156 let, je bil močno poškodovan, na Broadwayu v New Yorku.

Zaro aga, ki pravi, da je star 156 let, je bil resno poškodovan od dirajočega avtomobila na Broadwayu in 61. iztočni cesti.

Stari Turek, ki je prišel v deželo zadnjega julija, je bil v tako resnem stanju vsled notranjih poškodb, da ga niso hoteli zdravniki prevesti v bolnico.

Osta je v svoji sobi v Midtown hotelu na zapadni 61. cesti, kamor so ga odnesli takoj po nesreči. V spremstvu svojega zastopnika, Asim Ridvana in Ahmed Muse, 33 let starega sorodnika je prekoracil Broadway, ko se je pripetila nesreča. Avtomobil pa je hitro izgubil v težkem prometu.

Medtem pa so odpeljali Zaro ago v bližnji hotel. Poklicali so takoj tri zdravnike, ki so pregledali bolnika.

Policist Pozzi je sporočil nesrečo policijski postaji na zapadni 68. cesti ter zaznamoval ime ponesrečenega: — Zaro aga, star 156 let.

Detektivni, prideleni postaji, so dobili nalog, naj izsledijo avtomobil, ki je povzročil nesrečo.

Poznejša poročila pravijo, da se Turku obrača na bolje.

KELLOGG ČLAN SVETOVNEGA GA RAZSODIŠČA

ŽENEVA, Švica, 25. septembra. Svet Lige narodov je danes zvilal število sodnikov svetovnega razsodišča od 11 na 15. Sodnikom je bil imenovan tudi Frank B. Kellogg, bivši ameriški tajnik.

Neglede kje živite, v Kanadi ali Združenih Državah

je pripravno in koristno za Vas, ako se poslužujete naše banke za obrestonosno nalaganje in pošiljanje denarja v staro domovino.

Naša nakazila se izplačujejo na zadnjih poštah naslovljenecem točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na pri nas izdanih potrdilih. Naslovljenec prejme torej denar doma, brez zamuda časa, brez nadaljnjih potov in stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisom naslovljenec in žigom zadnjih pošt, katere dostavljamo pošiljateljcem v dokaz pravičnega izplačila.

Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v slučaju nesreče pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v raznih slučajih tudi na sodnih v stari domovini.

Nastopni seznam Vam pokaže, koliko dolarjev nam je začamo potreba poslati za označeni znesek dinarjev ali lir.

V Jugoslavijo			V Italijo		
Din	500	\$ 9.35	Lir	100	\$ 5.75
"	1000	\$ 18.50	"	200	\$ 11.30
"	2500	\$ 46.00	"	300	\$ 16.50
"	5000	\$ 91.00	"	500	\$ 27.40
"	10,000	\$ 181.00	"	1000	\$ 54.25

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH
Pristojbina znaša 60 centov za vsako posamezno nakazilo, ki ne presega zneska \$30.—, za \$35.— 70 centov, za \$40.— 80 centov, za \$45.— 90 centov, za \$50.— \$1.—, za \$100.— \$2.—, za \$200.— \$4.—, za \$300.— \$6.—.

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih, lirah ali dolarjih, dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam pisnim putem sporazumete glede načina nakazila.

Najna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino 75 centov.

SAKSER STATE BANK
33 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.
Telephone Barclay 0380 — 0381

OPOZICIJSKA STRANKA NA TURŠKEM

Ministr. predsednik Ismet bo formalno odstopil, da mu uresniči načrt, katerega je imel že dolgo časa.

ISTAMBUL, Turčija, 26. septembra. — Ismet paša, najmočnejši oprod Kemala, bo odločil na izvanredni seji parlamenta, ministrsko predsedništvo.

Ta korak bo očistil položaj. V političnih krogih domnevajo, da bo Kemal zopet imenoval Ismeta ministrskim predsednikom.

Pričakujejo stvorjenje opozicijske stranke. Komaj si želi to, ker bo na to ustvarjena pot, po kateri bo mogoče nastopiti proti članom, ki ne odobravajo vsakega koraka Kemala.

SRČNA KAP POSLEDICA RAZBURJENJA

OAKLAND, N. J., 26. septembra. V gozdnem potoku se je kopal 21. letni Jacob Banta. Naenkrat je zaslišal govorjenje več žensk, ki so se mu bližale. To ga je tako razburilo, da je planil v goščavo, kjer ga je zadela srčna kap.

PORTUGALSKA PROSI, NAJ SE OMILI TARIF

LIZBONA, Portugalska, 25. sept. Trgovinski minister je danes objavil, da bo portugalski zunanji urad kmalu naprosil vlado Združenih držav, naj se posluži določbe nove tarifne postavbe, da se na ta način pomaga depresiji, ki se je pojavila v industriji za plutovino.

Ta industrija je najbolj trpela vsled učinkovanja nove tarifne postavbe v Združenih državah.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President Louis Benedik, Treas.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za celoletno za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$8.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi pranje bivališče naznanj, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3578

DVE OUNCI ŽGANJA

Vlada ščiti, kar je njenega.

S tem pa seveda ni rečeno, da ne smatra Strie Sam vseh 125,000,000 svojih otrok za svoje.

Resnica je le, da nima vseh enako rad.

Njegovi ljubljenci, njegov ponos in veselje so suhaški agentje, carinski uradniki, obrežni stražniki, ki streljajo navadne državljane ali jih tolčejo s krepelci po glavah.

Zadnji primer:

Dne 18. septembra se je dr. George A. L. Irwin s svojimi tovariši poslovil od svojih prijateljev, ki so se odpravljali s parnikom "Majestic" v Evropo.

Ko je dospel Irwin s tovariši na pomol, so jih ustavili carinski uradniki. — Ali imate kaj žganja pri sebi? — se je glasilo uradno vprašanje.

Irwinov tovariš, Harry Jones, je potegnil iz žepa dve mali steklenički — dve ounci žganja.

Carinski uradniki so ga posadili v avtomobil ter ga odpeljali proti Barge Office.

Tudi dr. Irwin je hotel žnjim. Ker pa v avtomobilu ni bilo več prostora, je stopil na running board in se oprijel vrat.

Agent McCarthy je nahlulil zdravnika: — Kaj pa hudiča misliš, da je to taksi? Stran!

Beseda je dala besedo, in Irwin je pozneje prisegel, da ga je McCarthy večkrat udaril z blackjackom po glavi ter ga tako poškodoval, da je bil več dni v bolnišnici.

Ko je prišla zadeva pred sodišče, je izjavil sodnik Ford:

— Čudne stvari so se začele dogajati v deželi. Človeka pretepejo zato, ker ima nekdo drugi dve ounci žganja pri sebi.

Sodnik je oprostil zdravnika vsake krivde, carinskega stražnika je pa zaradi zločinskega napada pridržal pod \$5000 varšvine.

Zvezna vlada je pa po svoje ukrenila ter se je zavzela za zločinskega stražnika.

Dr. Irwina je obtožila, češ, da je napadel oziroma se je protivil carinskemu stražniku.

Carinska oblast ni zapodila McCarthyja iz službe, ampak bo skušala doseči, da bo procesiran pred zveznim sodiščem.

Zgodilo se je isto kot se je zgodilo v slučaju Jacoba D. Hansona v Niagara Falls.

Obrežni stražniki so vprizorili usodopolno streljanje, žganja pa niso našli v Hansonovi kari.

Okrajna veleporota je obtožila obrežne stražnike u-mora. Zvezna vlada jim je priskočila na pomoč, in v zveznem sodišču so bili proščeni.

Zagovarjal jih je državni pravdnik.

Isto je bilo v zadevi Henry-ja Virkule, ki so ga ustrelili v Big Falls, Mont.

Morilec je bil oproščen. Zagovarjal ga je državni pravdnik iz St. Paula.

Vedno ista zgodba. Vlada dobro ščiti svoje ljubljence.

DVOJČKI IN VRAŽEVSTVO

Rojstvo dvojčkov v današnji časih čisto ni povprečje za veliko veselje, kajti podvoje se tudi stroški. Pri neomikanih narodih pa smatrajo dvojčke za izredno nesrečo. Že stari prebivalci Amerike so verjeli, da imajo dvojčki edino to nalogo v življenju, da kasneje ubijajo svoje starše. Zato so takoj ob porodu enega izmed dvojčkov žrtvovali bogovom. Indijska plemena v Zeruju verjamejo, da je mlajši izmed dvojčkov "hudičovo dete", ki ga je treba živga, takoj zagrebati v zemljo. Ob neki Ostrinoti pa so dvojčki alina enotna za mater, ki po je treba na enak način strgati. Matere navadno se same zadu-

"Krvava sodba v Trstu"

V Inomestu izhajajoči list "Der Suedtiroler" se v svoji zadnji številki obširno bavi s tržaškimi procesom ter objavlja na čelu lista pod naslovom "Krvava sodba v Trstu" članek, iz katerega posnemamo:

— Štirje mladi Slovenci so padli kot žrtve svojih idealov. Zaradi veljaže jih je fašistični tribunal v Trstu obsodil na smrt. Ostalim obtožencem iz tega procesa je bilo prisojenih 147 in pol leta ječe.

Kaj pravi obtožnica fašističnega tožila? 87 obtožencev je baše o-snovalo tajno organizacijo s sede-žem v Trstu in Gorici. Pripadniki te organizacije so bili baše sami slovenski inteligenti. Naloga organizacije je bila odpor proti fašistič-nemu režimu ne samo z legalnimi sredstvi, nego tudi z nasiljem.

Obtožnica nato obširno našteva razna dejanja, napade in požige, ki da so jih baše izvršili obtoženci. Prava resnica, o kateri pa obtožni-ca molči pa je ta-le:

Res so bile zagane fašistične so-le: res je bilo prebivalstvo pozvano k odporu proti fašističnemu režimu; bombe so bile nastavljene in za-gane, namenjene pa seveda objekti-m ljudem. Daleč od tega, da bi za-govarjali nasilje, moramo podčrtati psiho zatiranega naroda.

"Popolo di Trieste" od leta 1920. naprej ni delal nič drugega, kakor uničevanje Slovencev, ki da niso sa-mosvoja rasa. Slovenski jezik, da sploh ni jezik, nego pasje lajanje. Slovensko kulturo je list pri vsaki priliki deval v nič, z eno besedo: list je bil mravnost obseden od fanati-čne mrzine do vsega, kar je slovan-skega.

Razumljivo je, da Slovenci na vse to niso gledali križem rok. O-snovali so tajne liste kakor "Svo-boda" in "Borba", v katerih so o-stro nastopali proti divjaškemu hujškanju "Popola di Trieste".

Obtoženci, ki so v Trstu sedeli na zatožni klopi, so vseskozi mla-di ljudje, idealisti, ki so za svojo narodnost tvegali tudi svoje življe-nje. Bili so baš v oni dobi, ko je mladina najbolj sprejemljiva, pri-ča nešteti terorističnih akcij in dejanj, ki so jih docela nekažno-vano izvršili fašisti v isti državi, koje državljani so bili tudi obto-ženci. Na "Edinost", glavno glasilo primorskih Slovencev, je bilo samo v letu 1922. izvršenih nič manj ko pet napadov in požigov. Leta 1925. je bilo podjetje docela razdejano. Tako se je godilo tudi drugim slo-venskim tiskarnam, kar je imelo za posledico, da od začetka l. 1929. ni mogel izhajati noben slovenski list več, čeravno so jih imeli poprej kar 15. Z uvedbo novega tiskovne-ga zakona pa so fašisti sploh zatrli vse slovenske liste.

Vsi ti mladi ljudje so videli, ka-ko fašisti "iz nacionalnih razlogov" razbijajo in požigajo redakcije in tiskarne njim neljubih listov, ka-ko napadajo slovenske društvene domove, kako ubijajo in pretepa-vajo svoje politične nasprotnike in kako fašistični tisk vse to slavi kot junastvo. Videli so, da dobivajo oni fašisti, ki so pri teh akcijah in napadih trpeli kakoršnokoli škodo, od države in iz javnih sredstev od-škodnine in pokojnine. Dejavili so, da je v Italiji pod fašističnim re-žimom leta 1927. izšel zakon, ki je dolečal, da so vsi umori, požigi, u-boji in drugi zločini, izvršeni iz "nacionalnih motivov", nekažnivi. Vse to so doživeli v mladeniški do-

bi, ki je najbolj dovzetna za ide-ale. Morali so gledati, kako je dr-žavni podtajnik Giunta leta 1928. vodil fašistično drhal pred Narodni dom, ga napadel in lastnoročno za-žgal, pri čemur je bilo ubitih več Slovencev, neka ženska pa je iz drugega nadstropja gorde palače skočila na cesto in se ubila. Giun-ta za to ne le ni bil kaznovan, mar-več si je s tem pridobil še posebno naklonjenost Mussolinija, ki ga je povzdignil do najvišjega mesta — imenoval ga je za prvega državne-ga podtajnika v ministrskem pred-sednistvu.

Tako so fašisti sistematično za-strupljali atmosfero. Meje med pravico in krivico, med službo in zločinom so že pred leti popolnoma izbrisali. Ali se je po vsem tem sploh še čuditi, če je pravilo o le-gitimnosti zločina, iz "nacionalnih motivov" po tako nazornem nauku našlo pristašev tudi med slovensko omladino? To je bil primer, ki so ga dali fašisti sami ja ki so ga mladi slovenski idealisti samo po-snemali.

Fašistično službeno glasilo "Fo-glio d'Ordini" pripominja k trža-skemu procesu, da so obtoženci iz-vržek človeštva, morilci, banditi itd. ter da jih je zadel meč fašistič-ne pravice. Končno pravi, da jih je še mnogo, ki zaslužijo enako us-odo in ki ji ne bodo ušli.

Prav, gospodje fašisti. Samo ne tako hitro. Slovenski idealisti so delali po fašističnem vzorcu! Po-tem so tudi Battisti, Oberdank, Fil-zi, Chiesa in Giunta izvržki človeške družbe, banditi, roparji, morilci?

BURNA PRETEKLOST POGLAVARJA SEKTE

V Varšavi je odkrila policija sek-to martinistov, katerih vodja Ce-slav Czynski je bil aretiran in po zaslišanju izpuščen. Preiskava pro-ti njemu se pa nadaljuje. V zvezi s tem pišejo poljski listi o bogati kri-minalni preteklosti poglavarja sek-tatoru, kateremu je odkazano odlič-no mesto tudi v klasičnem Wulf-fenvem kriminološkem delu.

Czynski je bil rojen leta 1845 na ruskem Poljskem in svojo karijero je začel kot učitelj na ljudski so-li. Obenem je pridno študiral oku-listično literaturo. Imel je izredne hipnotizerske sposobnosti, katere je v polni meri izrabljal in odiral hipnotizirane žrtve tako, da je ved-no dobro živel. Ko je bil star 30 let, je odstopoval v Nemčijo, kjer je pri-rejal predavanja in navezal stike z nemško aristokracijo. Mnoge nem-ske aristokratke je lečil s hipnozo. Med drugimi se je seznanil tudi s sestrično bivšega cesarja Viljema grofica Seylitz, katero je s suge-stijo tako omanil, da se je proti volji svoje rodbine poročila z njim. Kmalu pa je prišlo na dan, da je Czynski že oženjen, obenem se je pa izkazalo, da gre za drzno misti-fikacijo. Pustolovca in cesarjevo sestrično je namreč poročil v pa-sterja preoblečeni pustolovec paj-daš: Groficična rodbina je pustolov-skega Poljaka ovačila, bil je areti-ran in obsojen na 3 leta težke ječe.

Kazen je odsedel v Berlinu, od koder je krenil v Pariz, kjer se je seznanil s pariškima okultistoma Louisom Charcotom in znanim dr. Gerhardom Encausom, primari-jem bolnice za duševne bolezni v Charite. Dr. Encausse, znan v oku-listični literaturi kot dr. Papis, je bil najboljše informiran o početju magov in sam je bil velemejster sekte martinistov. Czynski je ostal pri njem več let v praksi in v bol-nici v Charite je hipnotiziral bol-nike. Ta čas si je pridobil tri dok-torske diplome raznih zakonitih akademij. Potem ga je poslaša sek-ta martinistov v Rusijo, kjer je pri-šel na carski dvor. Carico je imel kmalu v oblasti in z njeno pomoč-jo je dobil na dvoru velik vpliv. Njegova moč pa ni trajala dolgo. Neki dvorni dami, sorodnici carja Nikolaja II. je izvalil mnogo de-narja, s katerim si je kupil velepo-sestev v volgodski guberniji. S tem se je na dvoru kompromitiral. Nav-zlic temu je pa posloval še nekaj let v Petrogradu, kjer je veljal splošno za velikega čarodaja.

Leta 1912 se je preselil v Varšavo kjer si je kupil hišo. Tajno je orga-niziral sekto martinistov, javno se je pa pečal s prorokovanjem in ma-gičnimi lečenjem, kar mu je pri-pomoglo do velike popularnosti. Rdbina osleparjene dvorne dame ga je preganjala ni hlinil je blaz-nost, da uide zaslužni kazni. Ne-kaj časa je predsedal celo v umobol-nici, kamor se je dal zapreti iz last-nega nagiba.

Ko so iRusi zapustili Varšavo, se je pustolovec vrnil. Mnoga preda-vanja o tajnih vedah so opozorila nanj oblasti in pustolovec je nekaj let miroval. Omejil se je samo na prorokovanje in organiziranje taj-nih društev. Pripadniki njegove sekte umirajo zagonezne smrti. Mnoge je zadelo tragična smrt. Preiskava bo spravila na dan marsi-kaj zanimivega.

Sekta martinistov goji satanski kult. V raznih lokalih sekte v Varšavi in v varvašvem predmest-ju Praga je priredila sekta črne maše, med katerimi so se člani u-dajali divjim orgijam in uživanju močnih mamil. Organizator sekte Czynski je dobro znan evropskim kriminologom. Mož je sta 85 let in berlinski prokurator dr. Wulffen ga lmenjuje v omenjenem delu hipno-tizer in patološki tip zločincea.

Med nacionalnim idealizmom in človeškim izvržkom je ogromna razlika, ki bi jo morali tudi vi, fašisti kot poborniki nacionalizma, najbolj poznati.

Če prebivalstvo, ki ga vlastodrž-ci sami označujejo kot miroljubno, in ki se v prejšnjih letih in raz-merah ni nikdar zatekalo k tero-rističnim dejanjem, sedaj poseže po takih sredstvih, je to samo posled-ica osemlenega fašističnega nasilja. Lojalno prebivalstvo se je končno uprlo neprestanemu nasilju. Vz-gled poveličevanja Cezara Battista, Oberdanka in fašističnih "junakov" a la Giunta je pognal korenine v teh mladih sreh, ki so si na enak način hotela pridobiti slavo pri svojem narodu. Glavni obtoženec Bidovec. 22letni mladenič, iz ugledne rodbine je pri zaslišanju tudi odkrito pri-znal, da je čutil potrebo ne samo govoriti, nego tudi delati.

In končno vprašamo: Ali se morejo in smejo fašisti pritožiti, da je njihovo nasilje rodilo nasilje? Ali imajo pravico, obsojati, če si je zatiran narod po dolgem zataje-vanju dal duška in v svojem ogor-čenju ni pomislil, kaj je prav in kaj ne? Gorje onim, ki namestu lj-u-bezni sejejo mržnjo! Sedaj vidijo, da njihovo početje rodi sadove. In če oni štirje mladeniči danes niso več med živimi, ker je fašistični državni tožilec nasilno unilil njih-ovo življenje, bo krvava sodba padla nazaj na fašizem in staro načelo "Zob za zob!" bo sedaj šele prišlo do prave veljave. Noben na-rod ne sme nekažnovano tepati naravnih pravic drugega naroda.

KAKO SE LEGITIMIRAJO

Berlinska "Weltbuehne" je pri-občila te dni zelo posrečeno anek-doto. Izumitelj brezičnega brzoja-va Marconi pride v državno banko po denar. Blagajnik mu ga po no-če izplačati, ker se Marconi ne mo-re legitimirati. Pravi da mu sicer verjame, da je Marconi, da pa mo-ra izumitelj to dokazati. "To je malenkost", odgovori Marconi. Po-tegne iz žepa košček žice in ga po-smoli blagajniku, češ, naj posluša radiokonzert iz Buenos Airesa. Po-tem ga pa vpraša: "Ali hočete go-voriti tudi s San Franciscom?" Blagajnik odgovori, da tega ni tre-ba, ker se je prepiral, da ima res opraviti z Marconijem. Denar mu seveda takoj izplača.

Drugi dan pride v banko finan-čni minister, ki tudi hoče dvigniti nekaj lastnega denarja. Tudi on se ne more legitimirati. Blagajnik mu pove, kako se je prejšnji dan legi-timiral Marconi. "Koliko je ura?" vpraša finančni minister nenado-ma. Blagajnik seže v žep po uro, katere pa ni v žepu. "Tu je," vzdik-ne finančni minister in potegne uro iz žepa. "Hvala, gospod mini-ster", pravi blagajnik, "druhih do-kazov ne potrebujem, zdaj vem, da ste finančni minister."

Tretjega dne pride v banko pro-svetni minister, ki tudi nima legi-timacije. "Morda se legitimirate tako, kakor sta se Marconi in fi-nančni minister", mu pravi blagaj-nik. "Morda mi pokažete tudi vi kako spretnost, po kateri bi vas spoznal." Minister pa skomigne z rameni, rekoč: "Kaj vam hočem pokazati, saj nicesar ne znam". "Hvala, gospod minister", pravi blagajnik, "to mi zadostuje". In iz-plačal mu je denar.

SULTAN V KOPALIŠČU

Mladi maroški sultan, ki potuje incognito po Francoskem, je sklenil počakati konca vročine v nekem kopališču. Seveda je s svojim sliko-vitim spremstvom izvalil veliko za-nimanje na obali. Prinesli mu na-vaden kopališki stol s strešico, a sul-tan se je zahvalil, odložil snežno-beli plašč ter se raje stegnil kar na pesku. To je morebiti udobno, a vsekakor neprimerno za visoko o-sebnost, ki so ji hiteli čestitat k pri-hodu vsi kopališki mogotci. Ven-dar je opravil sultan prav na krat-ko te razgovore in pričel raje ra-dovedno ogledovati kopališko ele-ganco.

Popoldne je na nasvet svojega muslimanskega duhovnika odklo-nil obisk v igralnici, z veseljem pa je šel v kino. Povedal je, da je to poleg cirkusa njegovo največje ve-selje.

Sultan čaka angleškega prestol-naslednika, ki bo kmalu priletel v kopališče iz Londona zaradi ne-ke prijateljske tekme.

ZA DOM SLEPIH V LJUBLJANI.
Mary Derganc, 421 Himrod St., Brooklyn, N. Y., \$1.00.
Denar sprejeli in ga bomo poslali na določeno mesto.

Uredništvo.

POZIVI

Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem pošla naročina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnove. — Uprava lista.

SAKSER STATE BANK

32 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.

posluje vsak delavnik od 8.30 dop. do 6. popoldne.

Za večjo udobnost svojih klientov, vsak ponedeljek do 7. ure zvečer.

Poslovanje se vsi brez izjeme, te stare in stanovitne domača banka.

Peter Zgaga

Rojak je kupil v trgovini šopek gartrož.
— Čakajte, bom porezala, trnje, — je rekla prodajalka.
— Ah, ni treba, — je rekel — saj so za mojo ženo.

Izkušeni oče je dajal svojemu si-nu pametne svete.

— Dragi moj — mu je rekel, — pravo srečo boš šele tedaj spoznal, ko se boš oženil.
— Šele tedaj? — ga je vprašal fant začuden.

— Da, šele tedaj, — je odvrnil oče — toda takrat bo že prepozno.

Rojaka so vprašali, zakaj se je pravzaprav oženil.

— Veste, — je odvrnil — odkar sem prišel v to deželo, sem jedel po restavrantih. Hrana po restavran-tih se mi je pa tako zastudila, da sem se oženil.

— Kako pa sedaj?

— O, sedaj mi je restavratska hrana že zopet začela dišati.

— Ko bom umrla, — je zmerjala ljubeznjiva žena svojega moža, — boš presneto dolgo iskal, predno boš tako našel, kot sem jaz.

Rojak je nekoliko pomislil ter od-vrnil:

— Popravici ti povem, da take kot si ti, ne bom nikdar več iskal.

— Prej si me na rokah nosil, — je jokala žena, — zdaj pa...
— Zdal si mi pa postala neznos-na, — ji je segel mož v besedo.

Tako daleč smo prišli, da se dan-današnji ne bo noben človek v trez-nem stanju izdal za suhača.

Mladina uganja vsakovrstne ne-umnosti. Kako bi bilo, če bi prišli otroci že izkušeni na svet?
Kako bi bilo? Nič bi ne bilo. Uga-njali bi pač drugačne neumnosti.

V Ženevi hočejo zopet proglasiti vojno za nepostavno dejanje.
Kaj pomaga tak proglas? Tak proglas bi ostal le na papirju.
Dosti bolje bi bilo posojati de-nar v vojne svrhe. V tem slučaju bi bile vojne enkrat za vselej kon-čane.

Fant in dekle sta se zaročila.
Mladi zaročenki je rekla prijate-ljica:

— Ali ti je povedal, da je prej-snji teden mene snubil, pa sem ga zavrnila.
— Ne, tega mi ni povedal, — je odvrnila zaročenka. — Rekel mi je le, da je imel prejšnji teden silno veliko srečo.

Fant je telefoniral šestnajstlet-nemu, razposajanemu dekletu in jo prosil za sestanek.

— Nak, — ga je odločno zavrnila. — Nocoj nočem iti niti v park, niti na ples, niti v gledališče. No-coj grem v posteljo.
Saj pravim, moderna mladina!

— Kaj je rekla, ko si jo polju-bil?

— Niti ust ni odprla.

— Kaj je republika?

— Republika je dežela, v kateri smejo delati ljudje svoje lastne po-stave, ne smejo pa piti svoje last-ne pijače.

— Jaz te ljubim — je rekel down-townski rojak svoji ženi, ko je stopil v kuhinjo.

— Aha, si se ga že spet nažeh-tal, — mu je odvrnila.

V listih čitam natiskano z debe-limi črkami: — Osel povzročil di-plomatski spor.
To se ni zgodilo ne prvič, ne zad-njič.
Običajno je pa treba za tako stvar dveh oslov.

NOV DOKAZ VARNOSTI PRI NAS NALOŽENEGA DENARJA

Finančna uprava države New York je priznala našo banko onim, pri katerih lahko država New York nalaga svoja denarna sredstva. S tem odlo-kom je postala Sakser State Bank "OFFICIAL DEPOSITORY OF THE STATE OF NEW YORK."

Da je naložila država New York denar pri nas, je nov dokaz za varno in solidno poslovanje našega zavoda.

Sakser State Bank

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

NAJVEČJA TAJNA

(Turška pravljica)

— O, Allah, z mnogimi tajnami si prepredeš naše življenje, a največja med njimi je ženska. Slabotna in brez volje vlada kroni tvoje ga stvarstva, v katero si vložil s svojimi božanstvenimi rokami vso svojo moč.

Car pravovernih, sultan, Mahmud, večna mu slava, in njegov vezir sta obstala in za hip je obema zaprlo sapo. Nekaj korakov vstran je stal pred starim grobnim staričem z dolgo sivo brado. Zatopljen v molitev, je zrl pobožno v stambulsko nebo. Končno se je dotaknil s čelom zemlje, vstal je in vzkliznil:

O, Allah, iz nje si napravil najslabotnejše bitje in vendar vlada vsemu svetovju. Ni na svetu močnejši kot ti, ne bal žene. Čeprav je plahta in vedno pripravljena ustrašiti se najmanjšega mrčesa, ukroti s svojim pogledom najkrvoločnejšo zver. Zadostuje, da zatepta z nogo, pa zadrhti ves svet. Kadar plaka, plakajo tudi oni, ki se smejejo. Kadar se smeje, se smejejo tudi oni, ki plakajo starih src. Zveni so carstva igračke, a igračke, katere jim pri nasamo z vročo željo, da bi nas njihove nežne, bele ročice božale, so carstva.

O, Allah, z mnogimi tajnami si prepredeš možovo življenje, a največja med njimi je ženska. Ona vlada moškemu tudi če pada iz oblakov na zemljo in je pokopana zelo globoko.

Stari Mollah si je bil začel otesati prst s kolen, ko je stopil preden sultan.

— Kdo si, o čudni človek, da imaš toliko povedati Allahu? Mollah ni odgovoril. Premeril je sultana radovedno od pete do glave in že je hotel oditi, ko ga je sultan zadržal rekoč:

— Nikar se tako ne žuri, starček. Povedati ti moram, da je tvoja modrost pomešana z gluhostjo.

— Kakor so med tepci tudi modrijani. Sultan je srdito pogledal starca. Hotel je kaznovati njegovo predrznost, pa se je premagal.

— Kakor vse kaže, si prepričan, da sva si enaka. Naj bo, ne bom ti dokazoval, da si v zmoti. Pripravljeno sem celo izpolniti ti vsako željo, čeprav bi moral tvojo predrznost kaznovati. Zahvali se svoji sivi bradi, da se te glava še drži. Izvoli torej izraziti svojo željo.

— Nočem zlorabljal tvoje dobrotljivosti in zato bom skromen. Toda to, kar bi rad imel, je večje od tvojega neizmernega bogastva. Daj mi samo dovoljenje, da smem izterjati eno lito od vsakega moža, ki se boji svoje žene.

Sultan je potegnil iz žepa pečat, pritisnil ga je na papir in izročil dovoljenje starcu.

— Pojdi, toda pomni, da te tam natakni na kol, če se vrneš raztrgan in bos, kakršen si zdaj. Allah je ustvaril ženo, da je podložna možu, ne pa da mu ukazuje in vlada.

Zgodi se tvoja volja, — je dejal starcu in si zataknil dovoljenje za pas. Globoko se je priklonil in

se napotil čez pokopališče po svetu. Sultan se je ozrl na njegovo sključeno postavo in nehote se je nasmešnil. Tudi vezir, ki je molče poslušal pogovor, se je pomilovalno nasmešnil. Sultanove besede so se mu zdele višek modrosti, starčkov pa višek zabotosti.

Vezir ni imel poguma pokazati se modrega, kakor je bil njegov gospodar, niti glupega, kakor je bil podložnik.

— Kako pa ti misliš? — je vprašal sultan nepričakovano svojega vezirja.

— Mar so vse neumnosti enake? — Ne, različne so, vladar. Ta je ena izmed tisočerin. No, zahvaljevala bodi previdnost, da se gradi na pleh takihle tepcev svet, namenjen nam.

— — — Sultan Mahmud je zapovedal enemu svojih služabnikov, naj mu prinese slonokoščno šatuljo, da odloži zlato, z demanti posuto verzičko, visečo okrog njegovega vratu. Potem je stopil k oknu, pritisnil čelo na steklo in se zagledal na Bospor v vsej njegov čarobni krasi. Dolgo je sultan opazoval parnike in oči so se mu iskrale od pogledu na toliko bogastvo.

— Vse to je torej moje in odvisno samo od moje volje, — je pomislil. — In če hočem lahko na mah ustavim vse življenje na suhem in na vodi. Zadostuje, da zapovem, pa bo vse storjeno. Sani Allah mi je dal oblast in zato se ne bojim nikogar, razen samega sebe.

Zatopljen v te misli, sultan ni slisal, kako ga je vezir dvakrat poklical.

— Vladar vseh vladarjev, stari Mollah bi rad stopil pred tvoje jasno obličje.

— Kaj? — je vprašal zamišljeni sultan in se obrnil.

— V zlatih oblačilih se je vrnil in rad bi se pokazal svojemu gospodarju.

— Kdo?... Kdo?... Ha!... Da!... Zdaj se pa že spominjam. To je tisti starček s pokopališča. Priveni ga!

Kmalu je stal starček pred sultanom. Grbe ni imel več. Njegov obraz je bil gladek, nobene gube ni bilo na njem.

— Glej ga, glej, kako se je pomladil!

— Stari se je nasmešnil, češ, evo kaj napravi zadovoljstvo.

— Dolgo se nisva videla, — je nadaljeval sultan, — če se ne motim, je minilo še pet let. Misliš sen, da si se že preselil v raj.

— Ne, samo tri leta se nisva videla. Kar se pa raja tiče, moram priznati, da se še ne nameravam preseliti tja, ker se mi predbro godi.

Sultan je zadovoljno potrepil starčka po rami, rekoč:

— Tako je prav. Želel bi, da ostaneš vedno tak! Kako si pa opravil z davki?

— Evo, velblodi, stoječi na dvorišču, so natovorjeni s cekini.

Sultan si je pogledal brado.

— Ali si mi prinesel bogato darilo, kakor se spodobi podložniku? — Zelo bogato vladar vseh vladarjev.

In že so se začeli lahni koraki. — Zelo bogato darilo... Mlado Čerkesko, najlepše dekle na svetu.

— Pst... pst! Tiho, da naju ne sliši sultan! Evo, že prihaja. — Molči! Pozneje mi poveš vse podrobno. Zdjaj mi pa pripoveduj kaj drugega.

Starček se je ozrl na vse strani in zasepetal:

— Vladar vseh vladarjev, plačaj davek!

O, Allah, z mnogimi tajnami si prepredeš naše življenje, a največja med njimi je ženska.

POROKA V LETALU NEVELJAVNA

V Avstraliji bi bili imeli te dni prvo poroko v letalu, kar v Ameriki že davno ni več redkost. Poročiti se je hotel neki zdravnik, ki je nameraval v ta namen veliko letalo, s katerim se je hotel dvigniti z nevesto in 28 svati v zračne višave, kjer bi se vršila poroka in tudi prvi del svatbe. Tik pred odhodom na letališče je pa prišel k zdravniku sodni uradnik in ga opozoril, da bo njegov zakon neveljaven, kajti avstralski zakon jasno določa, da se sme zakonska zveza skleniti samo v poslopju, ki ima vrata in okna. Avstralski zakonodajalec je hotel s tem omogočiti nastop proti zakonski zvezi vsakemu, kdor ima proti nji ugovore.

Zdravniku ni preostajalo drugega, nego ukloniti se zakonu. Postavil je pač postava in kdo bi se prepiral. Zakonca sta si pa privoščila v letalu ženitovanjsko potovanje.

NAJSTAREJŠI TISKARSKI KAMEN

V Londonu so te dni prodali na dražbi kamen, ki je nedvomno eden izmed prvih tiskarskih kamnov. Tehta več kot 300 kg in ima na eni strani izklesano kitajsko besedilo, ki se je imelo natisniti na papir. Kamen izhaja iz dobe dinastije Han, tedaj nekoliko stoletij pred našim štetjem. Poleg besedila so izklesane tudi slike kitajskih bogov. Kamen je nenavadno zanimanje staroslovcev in kulturnih zgodovinarjev.

ČIMPREJ, TEM BOLJE

"Berliner Boersen Courier", je razpisal anketo o vprašanju, kdaj naj se ljudje ženijo odtodno. To je eno najvažnejših vprašanj v življenju in zato ni čuda, da je vladalo za anketo veliko zanimanje. Zdravniki in socialni higieniki dajejo iz biološkega in evgeničnega vidika prednost zgodnjim zakonem pred poznimi. Redni profesor socialne higijene dr. A. Grotjahn, ravnatelj socialno-higieničnega zavoda v Berlinu, odgovarja na vprašanje, kdaj se je treba ženiti odtodno, kategorično: "Čim prej, tem bolje!" Ravnateljica državne posvetovalnice za zarodke in zakonce, znana berlinska zdravnica dr. A. Durand-Wever, pravi, da lahko stopajo v zakon 18 letna dekleta in 20 letni fantje, v kolikor gre za biološko stran. Zdravnice ne odklanjajo načelo praktičnih, preračunanih zakonov, vendar pa daje prednost zakonskim zvezam iz medsebojne ljubezni.

Sklepanje zakonskih zvez je pa tudi v najtesnejši zvezi s socialnimi razmerami. Prusko ministrstvo socialne politike je mnenja, da imajo močnejši sklepati zakonske zveze v mladih letih žal samo ročni delavci. Nizji sloji in pretežno večina inteligence pa živi v tako težkih razmerah, da si ne more privoščiti domačega ognjišča. S tem se pa spetda, kti starostna meja, ko lahko pripekniki, teh stanov sklepa zakonske zveze. Ministrstvo socialne politike pravi, da je to zelo važno v higieničnem in evgeničnem pogledu.

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE—Jugoslav Bureau

Važno za bivše vojaške v svetovni vojni.

Dne 3. julija 1930 je Predsednik Hoover podpisal zakon, ki v raznih točkah spreminja zakon o veteranih svetovne vojne od 1. 1924. Ta novi zakon razširja pravico do odškodnine za osebe, poškodovane ali bolezni, pridobljene v vojaški ali mornariški službi Združenih držav tekom časa, ki so se Združene države vdeleževale svetovne vojne.

Glavne določbe novega zakona so sledeče:

Vsak bivši vojak, ki ima castno odpustnico (honorable discharge) pred dne 11. novembra 1918 in je služil 90 ali več dni tekom svetovne vojne ter trpi na stalni obnemoglosti v meri vsaj od 25%, ima pravico dobiati odškodnino v sledečem razmerju: radi 25% obnemoglosti \$12 na mesec, radi 50% obnemoglosti \$18 na mesec, radi 75% obnemoglosti \$24 na mesec in radi popolne obnemoglosti \$40 na mesec.

Ta odškodnina radi obnemoglosti (disability allowance) pa je plačljiva le onim, ki so prejšnje leto imeli tak dohodek, da jim ni bilo treba plačati dohodninskih davek. — Po sedanjem zakonu je samec oproščen od davka, ako njegov dohodek ne presega \$1500 in poročna oseba, ako dohodek ne presega \$3500 na leto.

Zakon nadalje določa, da, ako ima dotičnik očeta ali mater, ki je od njega odvisen, odškodnina ne sme v nikakem slučaju biti manjša od \$20 na mesec.

V priznanje za obnemoglost, pridobljeno tekom dejanskega bojevanja, ima vsakdo, ki je trpel zgubo ustvarjalnega organa ali ere oziroma dveh rok ali nog — kot posledico poškodbe pridobljene v

vojni službi v dobi med 6. aprila 1917 in 11. novembra 1918 — pravico do mesečne odškodnine v znesku \$25 brez oziroma na druga plačila radi obnemoglosti. Za one, ki so služili v ameriški vojski na Ruskem ta doba se podaljša do 1. aprila 1920.

Ako se obnemoglost smatra kot popolna in stalna, znaša odškodnina \$100 na mesec. V slučaju zgube obeh oči je odškodnina \$150 na mesec in v slučaju zgube obeh ušes ali več udov \$200 na mesec. Ako je obnemoglost oseba v takem stanju, da potrebuje stalno obiskrbo bolnišničarja ali sprevednika, se dovoljuje dodatna svota v najvišjem znesku \$50 na mesec.

Bivši vojak, ki je imel tuberkulozo in dosegel stanje popolnega ustavljenja bolezni, bo dobil odškodnino od vsaj \$50 na mesec.

Nadalje se izplačuje po \$5.75 za vsakih \$1000 vladne zavarovalnine, ako je zavarovaneec onespособen za več kot štiri mesece, brez oziroma plačila za stalno obnemoglost, ki se izplačujejo vsled zavarovalne police.

Ravnatelj veteranskega urada ima po novem zakonu pravico dajati bolnišnično oskrbo in plačati potrebne stroške do bolnišnice vsakemu bivšemu vojaku, ki se je kdaj boril v Združene države, brez oziroma na to, kdaj in kako je nastala bolezen.

Izplačujejo se pogrebni stroški od največ \$107 za vsakega bivšega vojaka, katerega vojne in veteranske urad ima plačati za zastavo na krsti.

Za vse prošnje za odškodnine služijo posebni formulirji, pripravljani od veteranskega urada.

Santo Domingo — žrtev viharjev.

Santo Domingo ki je ravnokar trpel vsled najhujšega viharja v svoji zgodovini, je najstarejša evropska naselbina v novem svetu. Zgodovina bele civilizacije tam začela v Ameriki, ko je Kristof Kolumbus pustil tam nekoliko svojih mož, kot prvo naselbino. Indijanci so sicer pobili vse te naseljence, kajti so nasprotovali naseljevanje Evropejcev.

Ob svojem drugem prihodu je Kolumbus ustanovil drugo kolonijo in jo imenoval Isabella po svoji ljubljani kraljici. Ta kolonija je tam ostala, dokler niso bili naseljenci premešani v boljlo lokacijo.

Kdor danes obiskuje Santo Domingo, najde tam polno spominov po slavnem odkritelju Amerike. Trdnjave ob ustju reke Osama je začel Kolumbus sam. Zidovje trdnjave, 25 čevljev široko, dasi deloma v razsulu, je isto kot za časa, ko je bil Kolumbus generalni guvernir Zapadnih Indij. Mesto ima kakih 30,000 prebivalcev in sredi njega se nahaja krasna katedrala v španjski renesansi, kjer je Kolumbus pokopan.

Mesto ima krasna predmestja ob obali. Tu živijo med palmani bogatini tuji.

ZENE! Ako imate izstožalo, nerodno ali boleče mesечно čiščenje, naročite si moje starokrajško zdravilo. Cena zavojca \$3.— Pišite mi z vašim popolnim zaupanjem! MRS. GRETA LESKOVAR 507 E. 73rd St., New York, N. Y.

CENA DR. KERMOVEGA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko Berilo

(ENGLISH-SLOVENE PRIMER)

Stano samo

\$2.—

Kamnika go-pst

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
224 West 24 Street
New York City

NOVA ODKRITJA NA POLJU

RAKA

Način prehrane je postal zadnja leta eno najvažnejših sredstev za pobijanje raznih bolezni. Dijetetično zdravljenje so strokovnjaki proglasili za potrebno pri vsaki bolezni. Gersonova metoda za lečenje sušice dijetetičnim potom je dala pobudo za slični način zdravljenja raznih drugih bolezni. Pri tem je prišlo samoumevno v ospredje tudi vprašanje, dali bi se dal z dieto lečiti tudi rak. Proučavanja, ki so se vršila v tem pravcu, sicer doslej še niso prinesla zanesljivega načina zdravljenja raka, vendar pa se dogaja, da nekatere snovi pospešujejo, druge pa ovirajo njegovo rast in razvitek.

Frankfurtski zdravnik dr. Gaspari javlja, da so poskusi z živalmi dognali mnogih zanimivih stvari, doslej neznanih v proučevanju raka. Ugotovljeno je, da vitamini v preveliki količini pospešujejo rast rakavih nadorov in da ustvarjajo ugodna tla za razvitek raka. S tem ni rečeno, da bi se morali vsi vitamini zločiti iz človeške hrane, kajti nedostatek vitaminov v hrani deluje potem v drugih pravih zelo neugodno na človeški organizem. Poskusi z živalmi so dokazali, da dovajanje ogljikovih hidratov zlasti po sladkorju zelo pospešuje razvitek raka. Človek, ki trpi na rak, mora gledati da uživa kolikor mogoče malo ogljikovih hidratov. Pač pa dovajanje beljakovine in maščobe v telo ovira in otežkuje rast rakavih nadorov.

Kar se tiče soli v telesu človeka, obtelega na raku, je določena stroga dijeta. Hrana, ki vsebuje mnogo kalcija, draži rast in je ugodna za razvoj raka. Zato mora bolnik uživanje zelenjave, ki vsebuje splošno zelo mnogo kalcija, omejiti na najmanjšo mero. Zelo neugodno pa deluje na razvoj raka kalcij. Doslej se še ni moglo ugotoviti, da-li ima kuhinjska sol v tem pogledu kake škodljive učinke, zato bolnikov ni treba pretirano odvracati od uporabe kuhinjske soli, kakor je to navada pri dijetetičnem zdravljenju sušice.

Po operaciji raka se mora bolniku dati kolikor mogoče malo vode in tekočin sploh. Preveliko uživanje mleka deluje nepovoljno na bolnika, neugodno učinke imajo tudi večje količine močnega čaja. Črna kava pa je popolnoma neškodljiva ter celo priporočljiva. Isto velja za alkoholne pijače, seveda se v obeh primerih ne sme piti prekomerno.

Profesor dr. Gaspari je tudi velik nasprotnik presne hrane, ki jo v Nemčiji zlasti zadnji čas tako silno propagirajo. Presna hrana vsebuje preveč vitaminov, ki dražijo in pospešujejo razvoj raka.

Na obisk v staro domovino

zamore potovati vsak ameriški državljan in pa tudi vsak nedržavljan, ki je postavljen potom došel v to deželo. Kdor je torej namenjen potovati to leto, naj se pridruži enemu naših skupnih izletov, pa bo udobno in brezskrbno potoval. To leto priredimo še sledeče izlete:

Po **FRANCOSKI** progi s parnikom "Ile de France" preko Havre:

DRUGI JESENSKI IZLET

3. oktobra

24. oktobra: **TRETJI JESENSKI IZLET**
12. decembra: **VELIKI BOŽIČNI IZLET**

Po **COSULICH** PROGI preko Trata

PRIHODNI IZLET

z motorno ladjo "VULCANIA"

dne 8. oktobra 1930

Nadaljni izleti po isti progi:
28. novembra—"SATURNIA" 19. decembra—"VULCANIA"

Za cene, za pojasnila in navodila glede potnih listov, vizejev, permitov itd., pišite na najstarejšo slovensko tvrdko, preko katere so že sto in sto-tisoč potovalci v popolnem zadovoljstvu. Vsled 40 letne prakse v tem poslu vam lahko jamči za dobro in solidno postrežbo in pa, kar je najvažnejše, da boste o vsem točno in pravilno poučeni.

SAKSER STATE BANK

220 BORTLANDT ST., NEW YORK

Tel. Barclay 0330

POZOR, ROJAKI!

Iz naslova na listo, katerega prejimate, je razvidno, kdaj vam je naročina polna. Ne čakajte torej, da se vas opominja, temveč obnovite naročnine ali direktino, ali pa pri enem naslednjih nastopnikov.

CALIFORNIA

Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laughlin

COLORADO

Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Cullig, A. Sattis.
Salida, Louis Costello.
Walsenburg, M. J. Bayuk.

INDIANA

Indianapolis, Louis Hanich

ILLINOIS

Aurora, J. Verbich
Chicago, Joseph Blah, J. Bevidi,
Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar.
Cicero, J. Fablez.
Joliet, A. Anzelc, Mary Hamblin,
J. Zalelet, Joseph Hrovat.
La Salle, J. Spelich.
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Barborich.
Waukegan, Jože Zelenc.

KANSAS

Girard, Agnes Mocnik.
Kansas City, Frank Zagar.

MARYLAND

Steyer, J. Černe.
Kittimiller, Fr. Vodopivec.

MICHIGAN

Calumet, M. F. Kobi.
Detroit, Frank Stular, Ant. Janezich.

MINNESOTA

Chisholm, Frank Gouse, Frank Pucelj.
Ely, Jos. J. Peschel, Fr. Sekula.
Eveleth, Louis Gouse.
Gilbert, Louis Vessel.
Hibbing, John Povše.
Virginia, Fr. Hrvatic.
West Allis, Frank Štok.

MISSOURI

St. Louis, A. Nabrgoj

MONTANA

Klein, John R. Rom.
Roundup, M. M. Panian
Washoe, L. Champa.

NEBRASKA

Omaha, P. Broderick.

NEW YORK

Gowanda, Karl Sternisha.
Little Falls, Frank Maas.

OHIO

Barberton, John Balant, Joe Hiti.
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Anton Simcich, Math. Slapnik.

Eucild, F. Bajt.
Girard, Anton Nagode.
Lorain, Louis Balant in J. Kumša
Niles, Frank Kogovšek.
Warren, Mrs. F. Racher.
Youngstown, Anton Kikelj.

OREGON

Oregon City, J. Kohlar.

PENNSYLVANIA:

Ambridge, Frank Jakša.
Bessemer, Mary Hribar
Braddock, J. A. Germ.
Broughton, Anton Ipavce.
Claridge, A. Yerina
Conemaugh, J. Brezovec, V. Ro-

vanšek.
Crafton, Fr. Machek.
Export, G. Previč, Louis Jupan-
čič, A. Škerlj.

Farrell, Jerry Okorn.
Forest City, Math. Kampl.
Greensburg, Frank Novak.
Homer City in okolico, Frank Fer-
renchack.

Irwin, Mike Paushek.
Johnstown, John Polano, Martin Korosheta.

Krayn, Ant. Tauselj.
Luzerne, Frank Balloch.
Manor, Fr. Demshar.

Meadow Lands, J. Koprivšek.
Midway, John Zusi.

Moon Run, Fr. Podmilšek.
Pittsburgh, Z. Jakša, Vinc. Ach.

in U. Jakobich, J. Pogačar.
Presto, F. B. Demshar.

Reading, J. Režnec.
Steelton, A. Bren.

Unity Sta. in okolico, J. Škerlj,
Fr. Schiffrer.

West Newton, Joseph Jovan.
Willock, J. Peternel.

UTAH

Helper, Fr. Krebe.

WEST VIRGINIA:

Williams River, Anton Eves.

WISCONSIN

Milwaukee, Joseph Trašnik in
Jos. Koren.
Sheboygan, John Zorman.

WEST ALLIS:

Frank Štok.

WYOMING

Rock Springs, Louis Toman.
Diamondville, F. Lumbert.

Mali Oglasi
imajo velik uspeh

Prepričajte se!

DRUGA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.
Za Glas Naroda priredil G. P.

27

(Nadaljevanje.)

— Jaz potrebujem le vseh mogočih cenikov, kajti Schmelke bo plačal vse račune. — je rekla Gerta. — Tudi ti ni treba pečati se z vsem. Izberi le stvari in jaz se odpeljem za par dni na Dunaj ter kupim vso to ropotijo. Na vsej stvari vendar ni nič!

— Zate ne, a zame! Moj Bog, v treh tednih! Jaz ne vem, kje naj pričem! Seveda, če bi bila tako elegantna in fina dama!

— Seveda, če bi bili tako elegantni in lepi, kot kaka bogata dama! Tako borna kot doma, ni treba pripravljati stanovanja! Prizanesi mi vsaj te zadnje tedne prostosti, da si okrepim: — Schmelke pravi sam: Le nikake oguljene neveste za poročni dan!

— No, da, — se je trpkostno smejala gospa Bergmeister, — mi vemo, da prepušča vse neprijetnosti drugim! To bi rada storila, a primanjkuje mi časa...

Nato je potegnila Loro v sosednjo sobo.

— Prosim te, pomagaj mi pri izbiri! Vem, da imaš finejši okus, ker si bila bolj med bogatimi ljudmi. Jaz zares ne vem, kaj bi izbrala in radi tega sem te prosila, da mi pridi na pomoč.

Lora je bila rada pripravljena.

Za njo je bilo malenkost sestaviti vse, kar je Gerta potrebovala, da nastopi kot bogata dama.

Nato je izbrala iz različnih cenikov vse potrebno ter se odpeljala zvečer zopet v Oberwalde z dr. Storkom.

Bil je izvanredno mil in priazen večer.

— Milostljiva gospa ima še obisk ter se nahaja na vrtu, — je sporočila sobarica, ko sta dospela v Lerchenau.

Lora se je napolnila, nič hudega sluteca, tjakaj, dočim je hotel napraviti doktor še nadaljni obisk v Oberwalde.

Gospa Maja je ležala pod kostanji v naslončici. Njej nasproti pa je sedel mož, ki je kazal Lori hrbet. Hitro pa se je dvignil, ko je gospa Maja vzkliknila z veselim glasom:

— Tukaj ste, končno! Dobili ste obisk, draga Lora!

Lora je obstala kot priklovanca, ko je gledala v obraz Jošta Rickmersa, ki se je smehljaj v zadregi.

On! Katerega je že davno domnevala v Amsterdamu ali pa v Švici, pri gospe Ethel!

Pogled nanj je bil tako nepričakovan, da je prvokrat v svojem življenju izgubila svojo zavest nad seboj.

Prav do las je stopila kri v njen obraz in zrla je tako zmedena, da je gospa Maja že drugič vprašala:

— Ali nečete pozdraviti gospoda Rickmersa? Čaka že dve uri na vas ter ni nikak duh!

Konečno je položila Lora svojo majhno roko v roko Jošta.

— Vi ste čakali na me? — je mrmrala Lora, negotovo. — Odkod pa ste vedeli sploh, kje da sem?

— Od gospe Brinken. Ali ste mislili, da sem vas povsem izgubil iz spomina, odkar ste zapustili hišo Rickmersov?

Gospa Maja se dvignila.

— Sedaj bom šla v hišo, kajti drugače me bo strogi gospod strašno ozmerjal, ker se izpostavljam nočnemu zraku. Gospod Rickmers, torej ostane pri tem, da boste večerjali z nami, kaj ne?

Njegove resne oči so se zapile za trenutek v poredno smehljajočem obrazu gospe.

— Upam tako! To pa ni odvisno le od mene, kot sami dobro veste!

O, — je rekla gospa Stork ter se ozrla s porednimi očmi na Loro, ki je še vedno stala vsa presenečena.

— Mislim, da vam ni treba delati si raditega nikakih posebnih skrbi!

Nato je izginila.

Ko je prišel doktor Stork domov nekako četrte ure pozneje, mu je priletelo na prsa nekaj belega.

— Hvala Bogu, da si tukaj, — je rekla njegova žena, vsa razburjena. — Nisem te mogla še nadalje pričakovati! Moram ti povedati toliko stvari!

— Kje pa gori?

— Upam, da spodaj v vrtu!

— Tako? Ničesar nisem opazil! Tam je izgledalo precej temno!

— Ah, ne rogaš se! Tako strašno zanimivo je, čedno in romantično. Pomisli si, dokler sta bila vidva v Tiefbachu, je prišel semkaj ne ki gospod Rickmers ter vprašal za Loro...

— Najbrž svak njene tete!

— Da. Jaz sem ga takoj sprejela. Zelo mičen človek je, rečem ti, Heinz! Izprva je izgledal zelo hladen ter trezen. Ko pa sva pričela govoriti o Lori in o tem, kako radi jo imamo vsi, je postal naenkrat zopet ves gorak! Jaz sem takoj slutila nekaj! Nato sem seveda napela vse svoje sile, da ga spravim k govoru!

— Kar se ti je seveda tudi posrečilo!

— Seveda. V takih zvijačah smo me ženske vendar bolj odločne kot pa moški. Da napravim na kratko: — On ljubi Loro!

— Vsi vradi, potem ji moram čestitati! Mož je baže zelo bogat!

— O, radi denarja ne vzame Lora nikogar. Ona pa ga tudi ljubi!

— Kljub vsej sovraštosti napram moškim?

— Da. Sedaj mi je postalo jasno. Namreč oni baron Herway, o kojega samomoru so pisali včeraj vsi listi, je bila namreč njena prva ljubica! On jo je sramotno oslepil ter zapustil radi bogate hčerke gospe Rickmersove. Pozneje se ji je hotel zopet približati, a ona ga je ježno odklonila.

Jošt Rickmers si je mislil tako: — Le iz poštenosti, ker ni hotela ugrabit mladi ženi svojega moža! Odkar pa ve, da je odklonila tudi prostega moža, je prišel semkaj!

— Iz česa pa sklepaš, da ga Lora ljubi?

— Bah, ti bi moral le opazovati, kako se je vedla, ko ga je preje povsem nepričakovano zagledala! Jaz ti rečem: — Naravnost nora je zanj! Jaz sem si svesta svoje stvari! Raditega sem dala slovesno okrasiti mizo ter jo obložiti s svežimi cvetkami, kajti pozneje bomo prazno vali — zaroko!

Gospa Maja je sedla svojemu možu v naročje ter mu nežno gladila široka prsa.

— No, strašno me veseli, da bo Lora dobila poštenega moža! Pomisli le, on hoče kupiti nazaj Rickmersovo hišo ter se za stalno preseliti tjakaj. Lora bi se gotovo boljše počutila kot zgoraj na Holandskem! On pa se boji bogatih sorodnikov tam, posebno gospe Ethel, kateri bi ne bila posebno prijetna ta vest! Kaj praviš k vsem tem novostim?

Mož je najprvo izpustil svoj debeli in prijazen smehljaj. Nato pa je potegnil svojo čeno za uho.

— Ve ženske ste popolnoma enake v eni točki: — Kakor hitro sliši govoriti nekaj o poroki, izgubite naenkrat glavo. Isto se je zgodilo včeraj, ko je Rudolf Bergmeister naznanil, da se je zaročil z Minnie Wohlgaus!

Takrat si rekla: — Sedaj sem srečna in zadovoljna, ker bo vsaj Lora pri meni!

Danes pa...

Dr. Stork se je začel smejati.

(Konec prihodnjic.)

MORGANTIČNI ZAKON NADVOJVO- DE ALBREHTA

Nenadna poroka bivšega avstrijskega nadvojvode Albrehta Habsburškega z ločeno gospo Rudnayevo še vedno daje dovolj hvaležnega gradiva avstrijskim listom, da razpravljajo podrobno o tej stvari.

Kakor je znano, je gospa Zita, vdova po bivšem cesarju Karlu, odrekla priznanje temu zakonu. Albreht je po njenem mnenju prekršil habsburški hišni zakon, ker ni niti prošil za dovoljenja za poroko bivše cesarice Zite, ki vrši mesto maloletnega poglavarja hiše Otona poglavarstvo oblast.

Bolj kot ta družinski spor pa zanima javnost vprašanje, kako da se je mogel Albreht kot dober katoličan odločiti za civilno poroko z ločeno ženo Rudnayevo. V zvezi s tem navajajo listi razne slične primere iz zgodovine pobožne avstrijske vladarske hiše. Stvar je na Dunaju tem aktualnejša, ker živi v Avstriji na tisoče zakoncev, ki so se po ločitvi ponovno poročili ter dobili za to potrebno dispenco. Tako postopanje pa je vladna zadnja dve leti otežkočila, sklicujoč se na neolčljivost katoliškega zakona, že sklenjene poroke pa so nekako same po sebi postale neveljavne in deca iz teh zakonov se smatra za nezakonsko. Listi navajajo drugi zakon krščansko-socialnega voditelja princa Alojza Liechtensteina kot primer, ko je papež razsuli prejšnji zakon ge. Haupt, da se je lahko poročila s princem.

Glasilo delavske stranke poudarja, da se posreči doseči v Rimu ločitev zakona samo aristokratom in bogatašem ter navaja nekoliko primerov, ko je papež ločil zakon raznim Habsburžanom v prid. Že cesarju Francu so dovolili poročiti se Karolino Avgusto, ločeno ženo virmberškega prestolonaslednika in kasnejšega kralja Viljema I. Papež je ločil prejšnji zakon, češ, da ni bil nikoli konsumiran, ker da je bil Viljem nesposoben za vršitev zakonskih dolžnosti. Nemogoče je misliti, da bi mlad mož in mlada žena živela sedem let v zakonu, pa da ga nista okusila. Tudi očitke nesposobnosti ni bil utemeljen za princa Viljema, ki je kasneje postal oče. Papež je leta 1925 ta zakon vseeno ločil in cesar Franc je lahko poročil ločeno ženo.

Tudi zakon Napoleona z Josipino Beauharnais je papež ločil na zahtevo dveh cesarjev Napoleona in Franca, da se je prvi lahko poročil z Marijo Luizo, hčerjo cesarja Franca. Sicer je kurija formalno razpisala ločitveno razpravo, toda

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prtljaji in raznih drugih stvareh. Vsled naše dolgotrajne izkušnje vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočamo vedno le prvovinsne brzo-parnike.

Tudi nedržavljan zamorejo potovati v stari kraj na obisk, toda preskrbeti si morajo dovoljenje za povrnitev (Return Permit) iz Washingtona, ki je veljaven za eno leto. Brez permita je sedaj nemogoče priti nazaj tudi v teku 6 mesecev in isti se ne pošilja več v stari kraj, ampak ga mora vsak prosilec osebno dvigniti pred odpotoivanjem in on, ki potuje preko New Yorka je najbolje, da v prošnji označi naj se jim pošlje na Barge Office, New York, N. Y.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Glasom nove ameriške priseljeniške postave, ki je stopila v veljavo s prvim julijem, znaša jugoslovanska kvota 845 priseljencev letno, a kvotni višjeji se izdajajo samo onim prosilcem, ki imajo prednost v kvoti in ti so: Stariši ameriških državljanov, možje ameriških državljanov, ki so se po 1. juniju 1928. leta poročili; žene in neporočeni otroci izpod 18. leta poljedelcev. Ti so opravičeni do prve polovice kvote. Do druge polovice pa so opravičeni žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih nedržavljanov, ki so bili postavno pripušeni v to državo za stalno bivanje.

Za vsa pojasnila se obračajte na poznano in zanesljivo

BAKSER STATE BANK

52 CORTLANDT STREET
NEW YORK

SEZNAM ARANŽIRANIH KON- CERTOV.

12. oktobra: Newburg-Cleveland, Ohio.

30. novembra: gostovanje v operi "Hoffmanove pripovedke", Chicago, Ill.

7. decembra: gostovanje v operi "Hoffmanove pripovedke", Chicago, Ill.

14. decembra: gostovanje v operi "Hoffmanove pripovedke", Chicago, Ill.

Ker odpotujem v Evropo koncem decembra, prosim, naselbine, ki žele imeti koncerte, da sporočijo do 15. septembra na sledeči naslov:

6233 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Svetozar Banovec.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

Am. Karcinina (Tolstoj) zanimivi roman (2 zvezka) ... \$5.50

Amerika, povsed dobro, doma85

Agitator (Keramik) broš.80

Andrej Hofer35

Beneška veseljavka35

Belgrajski biser35

Bel mecen40

Bele noči, mali junak60

Balkansko-Turška vojna80

Balkanska vojna, s slikami25

Boj in smaga, povest80

Blagajna Velikega vojvode60

Boy, roman65

Burska vojna40

Beatni dnevniki60

Božični darovi35

Božja pot na Bledu25

Cankar:

Gretnik Leonard, broš.70

Mimo življenja80

Mrtvo mesto75

Romantične duše60

Cvetke25

Cesar Jožef II.34

Cvetina Borogradska50

Čarovnica35

Čebelica25

Črtice iz življenja na kmotih35

Drobiz, in razne povesti

Spisal Milčinski60

Darovanja, zgodovinska povest50

Dekle Eliza40

Dalmatinske povesti35

Dolga roka50

Do Ohrida in Bitolle70

Doli z orožjem40

Don Kizot in La Mancha40

Dve sliki. — Njiva, Starša — (Meško)60

Devica Orleanska50

Duhovni boj50

Dedek je pravil: Marinka in Mra-
teljki40

Elizabeta35

Fabijana ali cerkev v Katakombah

Fran Baron Trenk35

Filozofska zgodba60

Fra Diavolo50

Gozdovnik (2 zvezka)1.20

Gospodarica sveta40

Godčevski katekizem25

Gostilne v stari Ljubljani60

Griška Mytalija1.75

Gusarji75

Hadži Murat (Tolstoj)60

Hektorjev meč50

Hudi časi, Blage duše, veseloigra

Isclena (Kmetova)40

Hude Brezde (II. sv.)35

Humoreske, Groteske in Satire,
vezano50

Broširano60

Iz čele potresov75

Izlet g. Brončka1.20

Izbrani spisi dr. H. Dolence60

Iz tajnosti prirode50

Iz modernega sveta, trdo vez.1.60

Igralke broširano80

Igralec75

Jaglje30

Janke in Melka (za otroke)30

Jernač Zmagoslav. Med glasovi50

Jutri (Strug) trd. v.75

broš. (Levstik)60

Jurčičevi spisi:

Popolna izdaja vseh 10 zvezkov,
lepo vezanih10.00

Sosredov sin, broš.40

8. zvezek: Dr. Zober — Tugomer
broširano6.75

Juan Miserija (Povesti iz španskega
življenja)60

Kako sem se jaz likal
(Alešovec) I. zvezek40

Kako sem se jaz likal
(Alešovec) II. sv.40

Kako sem se jaz likal
(Alešovec) III. zvezek30

Korejska brata, povest iz mislo-
nov v Koreji30

Krvna osveta30

Kuhinja pri kraljevi gosti nočici
Kaj se je Markara sanjalo25

Kazniki30

Križev pot, roman (Rar) trd. vez.1.10

Križev pot, roman (Kupljenik)70

Kaj se je izmislil dr. Oks45

Kraljevič berač25

Levstikovi zbirani spisi30

1. sv. Povelj — Ode in elegije —
Sonete — Romance, balade in
legende — Tolmač (Levstik)70

2. sv. Otroške igre v pesenah —
Različne poezije — Zabavljice in
puščice — Jesa na Parnas —
Ljudski Gals — Kraljevski ro-
kopis — Tolmač (Levstik)70

Trdo vezano1.70

3. sv. Silka Levstika in njegovo
kritiko in polemiko70

Ljubljanske slike, Hlani lastnik,
Trgovce, Kpčijski stražnik, U-
radnik, Ježički doktor, Gostilni-
tar, Klepetalje, Natakarcia, Du-
hovnik, itd.60

Lev na žene (roman)30

Lucifer (roman)1.70

Marjetica50

Moje življenje75

Mali Lord30

Milijonar brez denarja75

Milo življenje65

Maren, krščanski deček in Liba-
nosa25

Mladilni sanikernedov lastni ži-
votopi75

Milinarjev Jovan50

Musolino40

Mrtvi Gospi35

Mali Kizot70

Mosja20

Malavskoti (Ivan Albrecht)25

1. oktobra:	Aquitania, Cherbourg	23. novembra:	Comte Grande, Napoli, Genova
2. oktobra:	President Harding, Cherbourg, Ham- burg	25. novembra:	Europa, Cherbourg, Bremen
3. oktobra:	Deutschland, Cherbourg, Hamburg	26. novembra:	Mauretania, Cherbourg, Hamburg
4. oktobra:	De France, Havre	28. novembra:	America, Cherbourg, Hamburg
5. oktobra:	Europa, Cherbourg, Bremen	29. novembra:	St. Louis, Cherbourg, Hamburg